

PROIECT DE LECȚIE

Data:

Școala: Școala cu clasele I-VIII

Clasa: a VII-a

Disciplina: Limba și literatura română

Titlul lecției: *Comunicarea verbală și nonverbală*

Propunătoare: prof. Talos Floare Margareta

DEMERSUL DIDACTIC

1. MOTIVAȚIA: este o lecție valoroasă din perspectiva metodelor activ –participative, în sprijinul dezvoltării competențelor de comunicare și a gustului estetic; lecția se sprijină pe priceperile și deprinderile deja formate vizând elementele de comunicare.

Competența generală: utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și producerea mesajelor în diverse situații de comunicare.

Competența specifică: utilizarea corectă și adecvată a formelor exprimării orale și scrise în diverse situații de comunicare

Conținuturi vizate

- elemente nonverbale și paraverbale; programul de spectacol; afișul de spectacol; conversația;

Conținuturi activate

- textul dramatic, elementele situației de comunicare;

Materiale necesare

- casetă video cu piesa de teatru *Gaițele* de Alexandru Kirițescu; volum cu piesa de teatru *Gaițele* de Alexandru Kirițescu, program și afiș al spectacolului de teatru; posterul cu schema situației de comunicare; copii din textul comediei; coli tip flipchart, markere, scotch; coli A4 pentru scrierea sarcinilor de lucru aferente fiecărei grupe;
- **Metode și tipuri de activități**

Orientare: prelegere, activitate în patru grupe, brainstorming – ciorchine de idei, lectura și observarea programului de spectacol teatral;

Achiziții: vizionarea unei scene din piesa de teatru; interpretarea unui joc de rol; evaluarea interpretării actorilor, posterul, tabelul; activitate individuală / în perechi / frontală;

Transfer și aplicare:

- activitate în patru grupe: asocierea de elemente paraverbale și nonverbale unor semne de punctuație; prezentarea unui monolog; stabilirea unor reguli ce vizează comunicarea orală (vorbirea și ascultarea); transpunerea elementelor nonverbale în imagini printr-un afiș al unui spectacol.
- Evaluarea comportamentului nonverbal și paraverbal din timpul activităților în grupe;
- Activitate individuală - tema de portofoliu: observarea comunicării verbale și nonverbale în viața cotidiană și mass-media.

Lecția propriu-zisă

EVOCARE (14')

Lecția se va deschide cu un joc de rol, pe care l-am intitulat *Masca sentimentelor*. Elevii vor extrage câte un bilețel pe care va fi notat un sentiment, vor transmite colegilor sentimentul notat pe bilețel prin intermediul comunicării nonverbale (mima), cel care va ghici sentimentul va continua jocul. (4 minute)

În prealabil elevii au pregătit o sevă din piesa *Gaițele*, secvență care va fi prezentată de un grup de 5 elevi în debutul orei(10').Ceilalți elevi vor urmări reprezentația.

Realizarea sensului (20)

Elevii vor forma patru grupe și vor discuta piesa evidențiind elementele de comunicare. (7')Fiecare grupă va primi câte o fișă de observație pe care o vor completa ,în funcție de rolul pe care îl vor îndeplini.

Grupa I Emoția artistică

Grupa a II-a Comunicarea paraverbală

Grupa a III-a Comunicarea verbala

Grupa a IV-a Comunicarea nonverbală

Grupa V-a Graficienii (Realizarea unui afiș)

Spectatorii-observatori vor completa fișele de observație conform cerințelor

Grupele își vor prezenta fișele de observație, voi urmări modul în care elevii au receptat mesajul artistic.(10')

În această etapă a lecției vom organiza o activitate frontală. Vom relua elementele situației de comunicare prin prezentarea lor pe un poster sub formă de schemă și le vom aplica la spectacolul de teatru, prin întrebări de identificare.(vezi anexa 1)

Vom sublinia faptul că opera dramatică este dublu articulată sub aspectul valorii estetice: ca text și ca punere în scenă/ca spectacol, jocul actorilor fiind extrem de important pentru succesul la public.

REFLEXIA (12')

Această etapă îmi dă posibilitatea punerii în practică a elementelor de comunicare, evidențiind aspecte din viața de zi cu zi. Pentru a evidenția importanța regulilor de receptare și transmitere a mesajelor voi organiza un joc de rol, având în vedere că este metoda ce se pretează cel mai bine activităților de acest gen. Acest joc de rol va porni de la prezentarea unui monolog. Profesorul va cere vorbitorului voluntar să prezinte timp de 5 minute monologul în fața clasei. Apoi el este rugat să părăsească sala pentru câteva minute pentru a se pregăti, timp în care se dau următoarele instrucțiuni clasei:

- ✓ În primele două minute, grupul trebuie să manifeste un interes deosebit față de monolog;
- ✓ După două minute, la un semn discret al profesorului, interesul grupului trebuie să dispară treptat și limbajul trupului trebuie să manifeste lipsă de interes(căscat, întors cu spatele, plimbat prin clasă).

Povestitorul este întrebăat : Din ce semnale și-a dat seama că este ascultat?

Din ce semnale și-a dat seama că nu este ascultat?

Cum a trăit acest moment?

Cei din auditoriu relatează cum au recepționat reacția povestitorului la schimbarea de atitudine a sălii.

În acest mod, atât cel care a emis un mesaj, cât și cei care l-au recepționat au putut să-și dea seama de importanța cunoașterii și recepțării acestor factorii, de importanța ascultării active.

Vom dezbate și vom stabili regulile unui bun ascultător/ vorbitor în mod frontal. Vom alcătui astfel *Decalogul ascultării/vorbirii*. Voi nota pe coli tip flipchart propunerile elevilor, și le vom afișa în clasă.

Evaluare (2') prezentarea observațiilor asupra comportamentului verbal și nonverbal al elevilor din timpul activităților în grupe; notarea elevilor care au interpretat foarte bine rolurile unor personaje.

Anunțarea temei pentru portofoliu -2' (voi afișa tema în clasă cu precizarea termenului de predare)

Temă la alegere:

1. Observă cu atenție felul în care vorbesc oamenii din jurul tău (acasă, pe stradă, la școală). Notează câteva elemente nonverbale și paraverbale care consideri că nu corespund unei comunicări civilizate.
2. Alege dintre persoanele pe care le vezi în emisiuni la televizor și identifică elemente nonverbale care le caracterizează. Alege o persoană care îți place și una care nu îți place. Explică alegerea făcută.

ANEXE

GRILA OBSERVATORULUI -emoție artistică- *CRITICII SENTIMENTALI*

Aspectele urmărite	Aprecierile tale
Emoția transmisă:	
Personajul care te-a impresionat în mod deosebit. De ce?	
Care ți s-a părut cel mai ușor rol? De ce?	
Consideri că <i>actorii</i> au reușit să se transpună în postura personajelor?	
Cum te-ai simțit în timpul spectacolului?	

GRILA DE OBSERVAȚIE
Muzicieni
Comunicare paraverbală

Aspectele urmărite	Aprecierile tale
Caracteristicile vocii (vârstă, stare de spirit)	
Intonația vorbirii (Flexiunea vocii)	
Pauzele	
Caracteristici de pronunție (gradul de educație, capacitatea de control)	
Concluzii	

GRILA DE OBSERVATIE

MIMESIS
Comunicare nonverbală

<i>Aspecte urmărite</i>	<i>Precizări</i>
Poziția emitătorilor față de receptori <i>(poziția corpului)</i>	
Contactul vizual	
Gesturi	
Expresia facială	
Imbrăcămintea <i>(Ce informație transmite?)</i>	
Concluzii	

GRILA DE OBSERVATIE
LINGVIȘTII
Comunicare verbală

<i>Aspectele urmărite:</i>	<i>Aprecierile tale:</i>
Care crezi că este scopul comunicării în secvența prezentată? (a informa, a convinge, a capta atenția, a exprima opinii)	
Modul de expunere dominant	
Tipul dialogului. Argumentează! (formal/informal)	
Mesajul	
Codul	
Canal	
Concluzii	

GRAFICIENII

Realizați un afiș pentru piesa *Gaițele* de Alexandru Kirițescu.

Pentru realizarea afișului veți avea în vedere:

- prezentarea coordonatelor spațiale și temporale;
- prezentarea actorilor;
- realizarea unor imagini care să completeze comunicarea verbală cu cea nonverbală.